

## **Razmišljanje na završnome zasjedanju Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije**

Zagreb, 9. veljače 2018.

ZORANA SOKOL GOJNIK

Uzoriti gospodine Kardinale, preuzvišeni oci biskupi, poštovani članovi Druge sinode zagrebačke nadbiskupije,

Radosna sam da sam pozvana da kao vjernik laik na ovom, zadnjem sinodskom zasjedanju podijelim s Vama moje iskustvo Sinode.

Iako svjesna da je, u kršćanskom gledanju, naš život zbir milosnih trenutaka, usuđujem se priznati da sam Sinodu doživjela kao mjesto posebne Božje prisutnosti koja je otvorila naša srca i povezala nas u zajedništvo Crkve, zajedništvo koje će, vjerujem, rasti u hodu koji je pred nama.

### **1. Trenutci**

Ovaj dio sinodskog hoda započeli smo svetkovinom Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije, a završavamo ga blagdanom blaženoga Alojzija Stepinca.

Započeli smo marijanskim blagdanom, a rekla bih, i s Marijinim pitanjima, brigama, tjeskobama, strahovima, s njezinom otvorenošću, poučljivošću i poslušnošću. Osluškiivali smo misli drugih, uranjanjali u prisutnost drugoga kroz niz susreta u kojima su se povezali naši duhovni svjetovi, naša vjernička pitanja, naše nade i nastojanja da prepoznamo vrijeme koje nam je darovano, društvene prilike i potrebe, izazove i prijetnje, sa zajedničkom težnjom da uočimo i posvjestimo teškoće hoda naše Crkve, da se potužimo jedni drugima, a sve u trajnoj ljudskoj čežnji za Puninom koja je u Bogu i koja je pokretač svakoga htijenja i svakoga nastojanja.

Kroz naš zajednički hod, gradila se blizina koja je od osluškivanja iskustava života, kroz uobičajno opažanje, rasla u iskustvo Vjere i Božje prisutnosti koja nadahnjuje. Tako smo bili svjedoci otajstva blizine i

zajedništva koje je iznjedrilo zaključke koje sam doživjela ne samo kao skup mišljenja pojedinaca ili grupa, već kao ukupnost, kršćansku cjelinu, živi odjek Božje prisutnosti.

## **2. Hod u Crkvi i hod Crkve (u društvu)**

Doživjeli smo ljepotu Crkve u raznolikosti njezinih udova, u raznolikosti službi i poslanja, po kojima Krist dotiče živote ljudi, sve do naizgled nepristupačnih kutaka društva i do ljudi za koje se lako kaže da su zaboravljeni ili ostavljeni. Usuđujem se reći da su raznolikošću pristupa, ljepoti i punini ove Sinode posebno pridonijeli vjernici laici koji su donijeli živa iskustva kršćanske prisutnosti u suvremenome hrvatskome društvu – društvu poljuljane ili potisnute vjere, društvu promicanog ateizma, indiferentizma, individualizma, društva u kojem se pokušava izgraditi novi poredak oprečan prirodnom i kršćanskom životu. Tako današnja kultura, obilježena materijalističkim i ateističkim viđenjem, potiče udaljavanje od vjere, a često smo svjedoci i naprasitog antikatolicizma i nasilnog gušenja prirodne ljudske čežnje za Bogom sprječavajući odjek Riječi vječnosti u svakodnevnom životu. Vjerska pripadnost se agresivno gura u sferu privatnog života. Zato je bilo lijepo osjetiti toliki vapaj članova Sinode da se spasi obitelj, da se osnaže župe, da se djeluje kroz školstvo i visoko obrazovanje, da se vrati dostojanstvo i svetost Nedjelji, da se dade više prostora kršćanskoj kulturi i evangelizaciji kulturom, da se promiče vlastitost kršćanske umjetnosti, uz mnoštvo drugih plemenitih inicijativa i prijedloga, proizašlih iz istoga Božjeg Duha. Možda su očekivanja nas laika od svećenika i vodstva Crkve katkad pretjerana, možda su izrasla iz uskog pogleda, možda negdje nisu ostvariva, ali su iskrena, puna vjerničke brige, i vjerni su odraz golemih teškoća s kojima se angažirani kršćani u društvu suočavaju.

Zato smo zahvalni na spoznaji da nismo sami, da su naše brige uistinu brige Crkve, a ovom Sinodom želimo posvjedočiti da i brige Crkve postaju dijelom naših briga, dijelom naše vjerničke odgovornosti i poslanja koje nam je povjereno u društvu.

Iz kuta gledanja nas laika možda je najveći plod Sinode posvještenje da smo Crkva, probuđena svijest da smo pozvani biti odgovorni članovi Crkve, da u Crkvi nema radosti koja nas ne raduje i da u Crkvi nema boli koju i sami ne bismo osjećali na svome vjerničkome tijelu. U tom svjetlu gledam mnoga kritička promišljanja, postavljena pitanja i izrečene želje.

### **3. Kontekst novoga - Nova evangelizacija**

Mi smo suvremenici novog konteksta, novog jezika, novih formi, novih tehnologija, novih spoznaja i novih koncepata. Uz to, pojave novih duhovnosti i novih načina djelovanja postavljaju se kao novi veliki izazov. A razumjeti novo iziskuje napor, izlaženje iz samorazumljivosti i otvorenost tajni. Vjerujem da je ova Sinoda otvaranjem brojnih pitanja pokazala obrise novih horizonata života u kojima je potrebna budna prisutnost kršćana koji su spremni uložiti napor, izići iz svakodnevnih samorazumljivosti, kršćana spremnih zakoračiti u tajnu novog i tkati novu kulturu iskustvom susreta s Bogom koji nas čudesno pohađa. To je zadaća koja se stavlja i pred svećenike, i pred redovnike, i pred redovnice, i pred nas laike pozvane misionarskim poletom na novu evangelizaciju. Na ovoj Sinodi sam osjetila da u našem društvu postoji uistinu živa snaga za hrabro svjedočenje vjere novom vremenu i kontekstu i u konkretnosti življenja. Doživjela sam da smo u tim mogućnostima i izazovima bili ohrabrenje jedni drugima.

### **4. Teme**

Teme kojima smo se bavili na Sinodi dodirnule su našu stvarnost u mnogim vidicima: od zadaće nove evangelizacije, preko promišljanja o raznolikosti staleža i poslanja, do angažirane odgovornosti u izgradnji hrvatskoga društva u svim njegovim slojevima. Ta tri velika područja poslanja imaju uvijek oslonac u otajstvu Krista, u koje poniremo po zajedništvu slavljenja, po molitvi i duhovnosti koja se iz zajedništva prelijeva na naše osobne živote. Svatko se osjetio pozvanim svojim interventom doprinijeti području koje ga se životno ili profesionalno više dotiče. No, nema ni jednoga područja koje ne bilo briga svih nas, barem

molitvena, prepuštajući uvijek više prostora znanju, stručnosti i pozvanosti pojedinaca i skupina kojima su povjerena pojedina područja djelovanja.

## **5. Hodočašće**

Kao posebno lijep trenutak Sinode koji je učvrstio naše zajedništvo u pamćenju nosim zajedničko hodočašće u Nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovac, te u Krašić, u rujnu prošle godine.

U sinodski hod ugradili smo poseban oblik kršćanskog hoda, a to je hodočašće. Nije to bio turistički obilazak kojemu je težnja susret sa drukčijim, nepoznatim o kojem nešto naučimo i koje nas načas odmakne od svakodnevnog života, već putovanje sa svojim ciljem i spremnosti da se iskusi Sveto u otvorenosti za unutarnju preobrazbu. Naše hodočašće pokrenula je želja za što većom Božjom blizinom koju prepoznajemo u svjedocima Svetoga, na prostorima koje je Bog odabrao da bi ljudskom biću omogućio izravniji susret sa sobom. Za nas su to bili sv. Josip u Karlovcu i bl. Alojzije Stepinac u Krašiću. U njima smo željeli pronaći polazište, prepoznati smislenost i upraviti se prema zajedničkom cilju.

U iskustvu hodočašća kao da su se zgusnula Sinodska nastojanja. Osjetili smo Božansko sputništvo, blagoslovljene trenutke njegove prisutnosti u Euharistiji i u sakramentu ispovjedi. U liku tihog, krotkog i poniznog sv. Josipa potaknuti smo prihvatiti nove horizonte života, razumjeti život, često nepredvidiv, kao mjesto Božjeg utjelovljenja, a u liku bl. Alojzija Stepinca pouzdati se u Gospodina, u poslušnosti radosno svjedočiti Istinu izručujući se danas tako potrebnome zajedništvu Crkve.

Hodočašće nas je izvelo iz sinodske dvorane, iz naših domova i naših župnih crkava, i stavilo nas na put Crkve, put koji uvijek ide dalje od naših osobnih iskustava i gledanja. Otkrili smo dragocjenost zajedničkih svetih mjesta Crkve zagrebačke. Kao što svaka obitelj gradi svoj identitet i obnavlja svoje zajedništvo na svojim vlastitim 'svetim' mjestima i u svojim 'svetim' trenucima, tako i mjesna Crkva ima svoja sveta mjesta i svoje

trenutke. Naša katedrala, Krašić, Marija Bistrica – sve do naših župnih crkava, naših župnih dvorana i pastoralnih centara – prostori su u kojima možemo graditi osobnu vjeru, ali i našu pripadnost Crkvi i zajedničkom nam poslanju.

## **6. Plodovi Sinode**

Sjajnice aureole kreposnog i svetačkog života našeg blaženika Alojzija Stepinca obasjale su završetak našeg sinodskog hoda.

U patnji bl. Alojzija Stepinca, lišenoj svake izvanjske ljepote, nazirali su se obrisi beskonačne ljubavi Božje koja je s vremenom rasla i postajala sve jasnija, ljepote koja je jača od zla i od smrti. Blaženikovo tamnovanje i zatočeništvo na ograničen prostor, bilo je iskustvo njegova osobnoga hoda s Gospodinom, svjedočanskoga za Crkvu u našem narodu i plodnoga za cijelo naše narodno biće. Uz to nadahnuće vjerujem da će „obrisi“ Sinode zasjati svojom ljepotom u našem narodu, kršćanskim svjedočenjem koje će ih učiniti vidljivima.

Stoga plodove Sinode ne trebamo tražiti u konkretnosti zaključaka i u skorosti njihove provedbe, već u zajedništvu koje i dalje treba rasti, u zajedništvu koje može postati oslonac za novi hod Crkve zagrebačke. Zato vjerujem da će u svakom ostvarenju i u svakom plodu biti vidljivo naše zajedništvo, življeno u radosti Crkve, u radosti što smo Crkva.

S tom vjerom zahvaljujem Vama uzoriti gospodine Kardinale što ste sazvali ovu Sinodu, zahvaljujem organizatorima koji su svojim radom doprinijeli radu Sinode i svima Vama, dragi članovi Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije, koji ste svojim interventima obogatili naše zajedništvo.

Hvala Vam na trenutcima radosti i crkvenosti.